

TELEGRAFUL ROMAN.

Pag. | 382

Телеграфът есе де дое опр не
септември: Меркрия ми Силиста.
— Препоръчителен се, аче дн
Силиста еседитора фотел: не ача-
ра да Ч. Р. поже, кх кані гата, прін
скріпторі фанкате, адресате катре
еседитора.

N^{ro} 96.

ANUL I.

Ciuiu 3. Decembrie 1853.

Прегіах пренхмерационел центур
Сііа есе не ані 7. ел. н. е. е. е. е. е.
не о жмтате де ані 3. ел. 30. ер.
— Центур еседитате прін аче
Трансманіі прінхмерационел
дін Монархія не ані 8. ел. е. е.
не о жмтате де ані 4. ел. е. е.
— Інхмерационел се пазете кх 4. ер.
прінхмерационел се пазете кх 4. ер.

Денеш телеграфіче.

Одеса 3 Дечем. к. н. Токмаі акима сосі прін зні аджстанте ала прінціпелі Менчіко шіреа кх тотіа севкря, кх адміралел лх рсеекх Нухімоа дн 18/30 Ноем. а. к. кх 6 корабіе де лініа а атакат дн Сіноне о дівісіне де флот, ші кх тотіа фокхл батеріе лорь де не скартх върндсе дн портх пъл дн апропіареа де пші кьтера картачелорь а стрікатх де съвършітх днтр'о 6рх 7 фрегате тарчелі; 2 корвете, 1 вapore мі 3 корабіе де тронспортх. Нс-маі корвета тарчелі кх Осман Паша адміралеле команданте се спера кх се ва поте дьче ла Севастополе. Фііндх днсе еа прѣ дь-ръпнать с'а лъсатх сьргей селе дн пареа ларгх дьпх че Осман Паша ші комітіва лх с'а псх не корабіе рсееці. Дінтре корабіеле рсееці а пштімітх маі мьлх корабіа адміралелі днсе еа то-тшх асосітх дн Севастополе. Аджстантеле прінціпелі Менчіко а плезатх ла 11 6ре дела Одеса, кх с'а дькх де локх шіреа. Шіріеле телеграфіче дін Бакрелі конспь кх конріпелх шіреі дін Одеса.

Стокхолм 3 Дечем. Гьверніс чере о сьмх де 4 міліоне тар-лері спре скопхл апъраей дорей.

Тарін 9 Дечем. Пъл акма сьнтх кьпоскте 27 алежері, дін каре 21 сьнтх міністеріалі.

Бомбаі 14 Ноем. Лотріі контінгх неастымпърхл лорь дн Бірма. Цепералеле Годвін а мьртіх дн Сімла. Дн Рангхл с'а дн-тшплатх о ресколтх а арестандіорь; каріі апоі чеа маі паре ас-фостх оторьці. Дн Взмпоа домпече о ацідаре таре центр арестареа знеі хінесе, кареа маі тарзі с'а зчхсх днсаші не сіне, прін конспелеле енглесекх Біра, пре каре ас тревітх с'ах апере ма-трозіі амерікані.

Паріс 9 Дечем. Монітореле де асгъзі днцііндѣе дн пар-теа сеа неовічіосх, кх кх с'ах сьверісх де челе патрх потері марі зні протоколх, акъріі скопх дндоітх се кьрінде днтрачееа а рестава пачеа днтре Рсція ші портх не база кондіціонелорь опор-фіче, ші а сьсцінеа інтегрітатеа Тарчіей, акърей кьстаре неатъ-рпъ дн лъвптрхл мьртііорь че сьнтх делінеате прін трактате фортесе о еседіале кондіціне, а ексліберіах есронепх.

Че ас с'ах потеріеле челе тарі дн Кріса де фадъ а Тарчіей? (спаре).

II. Потх потеріеле акъта не Тарчіа кх с'а скане де катастрофх, фърх с'а спере не попореле челе крещіне дін цереле ачелеіа? ніче декм; кьчх де ворь кьшпа, ка діванхлх с'а пшіаска днайте не калеа реформелорь, атъчх крещіні, пріміндсе дн 6сте де о по-трівх кх махомеданіі, фііндх кх еі ворь форта партеа чеа маі таре дн мілігітх ші прін зрмаре ші днтре офідері потривітх кх кзалітатеа дрепъріорь політче, ворь траде потеряе ла сіне дн Тарчіа ес-ронепх; еар' декх потеріеле ворь мізлочі, ка порта с'а пшмаі факх кончесіні, атъчх ворь фі пемьлцміці ші тарчіі ші крещініі чей дін теі пентрх кончесініеле че с'ах фькхлх крещініорь, чей дін зрмх пентрх кх пх лх се маі факх де ачеле. Пентрх піль тарчіі ка мь-сълманіі, пх се потх днпріетіні ніче одатх ка ачееа ідех, ка некре-дінціоніх с'а пшіаскх ка марторі ші с'а де мьртрспіріі днайтеа сьпіндхлх скапхлх жьдектерескх каре жьдекх дьпх лецеа коранхлх. Де ачееа еі се ворь пькжх пьрареа пентрх кончесіні, каре пх се потривескх кх реліцінеа лорь, ші се ворь фолосі де не арестареа крещініорь спре аі гоні сех німічх, сех декх ворь кьшпа крещініі егалітате депліпх, атъчх мьсълманіі дін Тарчіа есронепх се ворь

демораліа ші чей дін Асія безкхлх зна ка ачеста, се ворь рсеекх.

Крещініі дін партеа лорь нмаі атъчх ворь фі мьлцміці кьндх ворь кьшпа депліпх егалітате; днсе атъчх еі ворь фі етълхніі дн-церьціей, каре дін міньхлх ачеле ва днчета де а маі фі днптерціі тарчелі. Сьлзсіаскх потеріеле пентрх Тарчіа днайтареа ас реак-цізвееа, еле пх ворь маі потеа днпедка катастрофа, де кьшпа пх ворь лза еле днсхшх трѣба портх ші с'а сьмхлх не крещініі дін Тарчіа тарчілорь прін арте крещіне. Днсе еле маі потх еаче ші алтх чеа, ші о факх дн тоте зіеле: Дн локх с'а депьртезе прі-междіа прін сьрвіціе есне, каре тарчіі пх ле черх дела еле, ачеле деморалісезх не тарчіі, деспресіндіх днайтеа околорь лорь, аме-стекхндсе днтр'на дн тревеле лорь, редікхлх асхуріеле претеп-сініі контразікьторіе, кьшпхлхлх фортх деесх кончесініі негрет-піні ші сіліндх не сьлтанхлх а днтрепінде фанте, каре дн рьпескх тотх претірізіхлх дн охл мьсълманлорь (де есеплх дн кьса реп-гацілорь). Дрентх ачееа потеріеле есронепе потх сех с'а днайтезо кьдереа днптерціей тарчелі, сех с'а сьмхлх модхлх десчаере еі, днсе с'а днпедече катастрофа ніче декхлх.

III. Каре модх де десчіндаре а днптерціей тарчелі се дн-протівеще маі таре кх ьне днделеселе інтересе але маіорітатеі по-терілорь челорь марі?

Дн параграфіі трекхлх не амх днчеркатх а демстра, кх кх днптерціа тарчелі ка атаре, есче осьндітх а апне кьлх маі кь-рьндх; пшмаі модхлх кхм аре с'а се десчіндѣех поте варіа днхлх днптерціарі. Дакх стрініі пх се ворь амстекх дн тревеле Тар-чіей, атъчх еа ва апне прін конфліктхлх челорь дозе партіте тарчелі, а пропштіоріорь ка реакцінаріі, факхсе ачеста дн зрмареа кон-чесіней дрепъріорь де о потривх ла крещініі кх тарчіі, сех сьлхлх не локх ла мізлокхлх дрмхлх кх реформеле ші недхлхдсе крещіні-лорь дрепъріеле де каре ас тревіндх, дакх еманціпациінеа аре с'а девінх адеверх. Тарчіа се поте тьіе дн дозе, дн чеа есронепх кх зні сьлтанх крещініі дн фьнте, сех кх зні алтх канх мьртрспі-сіторіей де крелінга локсіторіорь адекх де чеа крелінх, ші дн чеа асіатікх сьвет скіптрхлх зні сьлтанх де лецеа лх Махомедх, пре-кхм есче де есеплх паша дела Египтх; днхлхлх се атінге де про-вінціеле дін Еуропа еа се поте десчае дн прінціпате маі мьлхлх сех маі пьгінх неатърпторіе. Дакх потеріеле челе тарі репет-а-зх днтр'на еспресініеле сакраменталі: „днтрелітатеа, неа-търпареа Тарчіей, не днтревеліреа“ ші апоі кх тоте ачесте се амстекх дн тревеле еі асчелх днхлхлх стрікх, прін ачееа елх пх пшмаі кх пх ворь днпедка кьдереа еі, чі поте кх о ворь іттегі днхлх ші маі таре. Дн днхлхлхлареа дін теі еа се ва тьіе дн вькхлх ші се ва десчае дн прінціпате міче. Десчаереа ачеста поте фолосі пшмаі вьчлілорь челорь де меазх-понтх, каре кх дн-челхлх ворь пьне мьла не ачеле стате есметере фьрх грестате ші стрепетх ші аміа се ва рідіка не депліпх ексліберіах есронепх. III. Пъл акмх сьнтх пьсе тоге ла кале, ка прін фортареа прінціпате-лорь с'а се потх кьшпа скопхлх ачеста: Ромуліа, Молдавіа, Сер-біа, Мьтенегрхлх сьнтх стате, каре асгъзі атърпх фортх пь-дінх де Тарчіа; Египтхлх есче рехпоскхлх де кьтре потеріеле че-ле тарі де зні статх семі-сьверанх, а фостх зні тімхлх, кьндх пор-та, кх шіреа соліей енглезе, кьчета ла днеліндареа зні прінціпатх дн България дн фавореа прінціпелі Богоріде, кьрлх дн алтх време днхлх енглезіі с'а де прінціпатхлх інесей Кандіа. Ех пх ворескх деспре прінціпатхлх Самосх каре п'аре алтх днсемплате політкх де кьлх сьрвеще де есеплх. Дакх ворь терче тревеле прекхлх

Депъ скрісори́ дин Іаші́ дин 28 Ноєм. арѣ́ фї́ фостѣ́ аджѣтанте-
ле де маї́ пайнте алѣ́ прінціпелѣ́ Шербеїѣ́, Константінѣ́ Раковіѣ́

[illegible]

TELEGRAFUL ROMAN.

Pag. | 386

Telegrafulu este de doe ori pe
septemăna: Mercuria și Sămbăta.
— Prenumeratiunea se face în
Sibiū la espeditura foi; pe affară
la Ce. R. poște, cu bani gata, prin
scrisori francate, adreasate către
espeditură.

N^{ro} 96. ANULŪ I.

Sibiū 5. Decemvre 1853.

Prețulu prenumeratiunei pentru
Sibiū este pe anū 7. fl. m. c.; ear
pe o jumătate de anū 3. fl. 30. cr.
— Pentru celealte părți ale
Transilvani și pentru provinciile
din Monarhiă pe unū anū 8. fl. ear
pe o jumătate de anū 4. fl. —
Inseratele se plătesc cu 4. cr.
șirul cu slove micl.

Depeșe telegrafice.

O d e s a 5 Decem. c. n. Tocmai acuma sosi prin unū adjutante alū principelui Mencicof știrea cu totulū secură, cum că admiralele rusescū Nahimof în 18/30 Noem. a . c. cu 6 corabie de liniă a atacatū în Sinope o divisiune de flotă, și cu totū foculū baterielorū de pe uscatū vărându-se în portū până în apropiarea de mușcătura cartacelorū a stricatū de săvârșitū într'o oră 7 fregate turcești; 2 corvete, 1 vapore și 3 corabie de transportū. Numai corveta turcescă cu Osman Pașa admiralele conadante se spera că se va poté duce la Sevastopole. Fiindū însă ea pré dărăpănată s'a lăsatū sôrtei sele în marea largă după ce Osman Pașa și comitiva lui s'a pusū pe corabie rusești. Dintre corabiele rusești a pătimitū mai multū corabia admiralelui însă ea totuși aū sositū în Sevastopole. Adjutantele principelui Mencicof a plecatū la 11 ore dela Odesa, ca să ducă de locū știrea. Știrile telegrafice din București consună cu coprinsulū știrei din Odesa.

S t o c h o l m ū 3 Decem. Guberniu cere o sumă de 4 milioane taleri spre scopulū apărarei țerei.

T u r i n ū 9 Decem. Până acuma sântū cunoscute 27 alegeri, din care 21 sântū ministeriali.

B o m b a i 14 Noem. Lotrii continuă neastămpărulū lorū în Birma. Generalele Godvin a muritū în Simla. În Rangunū s'a întâmplatū o rescolă a arestaților; cariī apoi cea mai mare parte aū fostū omorâți. În Vompoa domnește o ațitare mare pentru arestarea unei hinese, carea mai târziū s'a ucisū însăși pe sine, prin consulele englezescū Bira, pre care aū trebuitū să'lū apere matrozii americani.

P a r i s ū 9 Decem. Monitorele de astăzi înștiințeze în partea sea neoficiôsă, cum că saū subscrisū de cele patru poterī marī unū protocolū, acărui scopū îndoitū se cuprinde într'aceea a restaura pacea între Rusia și pôrtă pe baza condițiunelorū onorifice, și a susținea integritatea Turciei, acărei custare neatârnată în lăuntrulū mărginilorū ce sântū delineate prin tractate formese o esențiale condițiune, a echilibrulū europénū.

C e a ū s ā f a c ā p o t e r i l e c e l e m a r i i n C r i s a d e f a ț ā a
T u r c i e i ? (urmare)

II. Potū poterile ajuta pe Turcia ca să scape de catastrofă, fără să supere pe popóarele cele creștine din țerele aceleia? nice decum; căci de vorū cășuna, ca divanulū să pășiasca înainte pe calea reformelorū, atunci creștiniī, priminduse în óste de o potrivă cu mahomedaniī, fiindū că ei vorū forma partea cea mai mare în milițiā și prin urmare și între ofițeri potrivitū cu cualitatea drepturilorū politice, vorū trage poterea la sine în Turcia

europénă; ear' decă potirile vorü mizloci, ca póta să numaí facă concesiuńi, atunci vorü fi nemulţămii şi turcii şi creştinii cei din tei pentru concesiuńile ce s'aú făcutü creştinilorü, cei din urmă pentru că nu li se mai facü de acelea. Pentru pildă turcii ca musulmanii, nu se potü înprieteni nice odată ca aceea ideă, ca necredinţioşii să păşiască ca martori şi să dee mărturisiri înaintea sfinţituluí scaunü judecătorească care judecă după legea coranuluí. De aceea ei se vorü năcăji pururea pentru concesiuńi, care nu se potrivescú cu religiunea lorü, şi se vorü folosi de ne armarea creştinilorü spre aí goni séu nimici, séu decă vorü căştiga creştinii egalitate deplină, atunci musulmanii din Turcia europénă se vorü demoralisa şi cei din Asia vezându una ca acésta, se vorü rescula.

Creştinii din partea lorü numaí atunci vorü fi málţămii cândü vorü căştiga deplină egalitate; însă atunci ei vorü fi stăpânii împărăţiei, care din minutulü acela va înceta de a mai fi împărăţia turcască. Sfătuiască potirile pentru Turcia înaintea aú reacţiunea, ele nu vorü mai potea împedeca catastrofa, de cumva nu vorü lua ele însăşi tréba porteí şi să supună pe creştinii din Turcia turcilorü prin arme creştine. Însă ele mai potü face şi altü ceva, şi o facü în tóte zilele: În locü să depărteze primejdia prin serviţie bune, care turcii nu le cerü dela ele, acele demoraliséză pe turci, despreţuinduí înaintea ocilorü lorü, amestecându se într'una în trebele lorü, redicându asuprále pretensiuni contrazicătórie, căşunându le fórte desü confusiuni netreb nice şi silindü pe sultanulü a întreprinde fapte, care îi rănescü totü prestigiulü în ocii musulmanilorü (de esemplu în cauza renegaţilorü). Dreptü aceea potirile europene potü séu să înainteze căderea împărăţiei turceşti, séu să scimbe modulü desfacere ei, însă să împedeca catastrofa nice decătü.

III. Care modü de desfiinţare a împărăţiei turceşti se împotrivescú mai tare cu bine înţelesele interese ale majoritátei potirilorü celorü mari?

În paragrafii trecuţi ne amü încercatü a demonstra, cum că împărăţia turcască ca a t a r e , este osândită a apune câtü mai curându; numaí modulü cum are să se desfiinţéză póte varia după împregiurări. Dacă străinii nu se vorü amesteca în trebele Turceşti, atunci ea va apune prin conflictulü celorü doue partite turceşti, a propăşitorilorü ca reacţionarii, facăse acésta în urmarea concesiuńei drepturilorü de o potrivă la creştinii cu turcii, séu stându pe locü la mizloculü drumuluí cu reformele şi nedându se creştinilorü drepturile de care aú trebuinţă, dacă emancipaţiunea are să devină adevérü. Turcia se póte tăié în doue, în cea europeană cu unü sultanü creştinitü în frunte, séu cu unü altü capü mărturisitoriu de credinţa locuitorilorü adecă de cea creştină, şi în cea asiatică subt sciptrulü unü sultanü de legea lui Mahomedü, precum este de esemplu paşa dela Egiptü; încătü se atinge de provinciele din Europa ea se póte desface în principate mai multü séu mai puţinü neatárnătórie. Dacă potirile cele mari repetează într'na espresiunile sacramentali: „î n t r e g i t a t e a , n e a t á r n a r e a T u r c i e í , n e î n t r e v e n i r e a “ mi apoi cu tóte aceste se amestecă în trebele ei astfelü încătü strică, prin aceea ele nu numaí că nu vorü împedeca căderea ei, ci póte că o vorü inteţi încă şi mai tare. În întâmplarea din teiă ea se tăié în bucăţi şi se va desface în principate mice. Desfacerea acésta póte folosi numaí vecinilorü celorü de mează-nópte, care cu încetulü vorü pune mână pe acele state efemere fără greutate şi strepetü şi aşia se va ridica pe deplinü ecuilibriulü europeanü. Şi până acum sântü puse tóte le cale, ca prin formarea principatelorü să se póta căştiga scopulü acesta; România, Moldavia, Serbia, Muntenegrulü sântü state, care astăzi atárnă fórte puţinü de Turcia; Egiptulü este recunoscutü de către potirile cele mari de unü statü semi-severanü, a fostü unü timpü, cândü póta, cu ştirea soliei engleze, cugetă la

înștiințarea unui principat în Bulgaria în favoarea principelui Bogoride, cărui în altă vreme îmblă englezii să'i deie principatul insulei Candia. Eu nu vorbesc despre principatul Samos care n'are altă însemnătate politică de cât servește de exemplu. Dacă vor merge trebele precum merg, atunci desmădularia acesta se îndeplinește în câteva zecimi de ani, de nu cum va un evinământ neprevăzut, o lovitură repentină și violentă va face mai curând sfârșit domniei turcești în Europa. Tăierea Turciei europene în bucăți, decompunerea ei în principate mici este fără îndoială unul din acele moduri de strică a acestei imperații, care se împotrivesc mai cu seamă la interesele puterilor ce nu sânt învecinate. Și totuși cum se poate înlătura acesta primejdie? Aș dori să împedec omul cu puterea armelor mai curând aș mai târziu pe creștinii din Bosnia, Bulgaria, Macedonia ca prin rescolă să se scape de mănăstoriele și tirăniile patrioților sei musulmani? Acesta nu este iertat a o face nice uneia dintre puterile cele creștine.

Guberniul turcesc, pe lângă cea mai bună și mai cinstită voință din lume nu poate pune sfârșit la abuzurile fanatismului turcesc în provincie, de cumva nu voiește a arunca imperația într'o prepaste și mai mare prin deplina emancipație și înarmare a creștinilor. Prin urmare trebuința cere, ca imperația turcescă mai curând aș mai târziu să se taie în bucăți, să se disolve în principate, și această soluție este atât de stricăcioasă pentru interesele Europei, în cât ciar combinația care încă nu se potrivește nice decât cu acele interese, combinația, cu care puterile apuse nu se vor învoi nici odată, aceea adică de a pune un principe de al Rusiei pe restauratul tron dela Bizanț, ar fi împreună cu mai puține neajunse decât aceea soluție. Căci la întâmplare când s'ar forma o monarhie creștină la Constantinopol sub sciptrul unui principe muscălesc, pericolul unei atârnatări morale a tinerei monarhii și a turburării echilibrului european ar fi înăun numai în generația din teia; ear' într'adua suveranul ortodoc dela Constantinopol s'ar și face rival firesc al celui din St. Petropol, în vreme ce soluția Turciei în principate nice ar înainta minutul în care capul panslavismului ar fi în mânele sele cea duplicată a mării baltice și a Bosforului, a celui Bosfor, care împreună marea neagră cu cea egea și cu cea mediteraneană, și care despărțind Europa de Asia, la amândouă le servește drept trecut. Atunci imperatul Rusiei ar fi adevărat moșteniu nu numai al lui Constantin cel mare, ci și a cuceritorilor osmani dela Bizanț, împreună în a sea persoană titlul, care'l poartă sultanii dela Mahomed II adică: Sultanul al ambelor țere și domn peste ambele mări.

IV). Cum s'ar pot desolva imperația turcescă în Europa în cât să nu supere de loc echilibrul European la a cărui păstrare ia parte activă toate puterile conservative?

Spre a pot răspunde la această întrebare din urmă, trebuie să se întrebe omul din ce temei se poartă puterile cu o grăie atât de delicată pentru susținerea imperației turcești? Dori se face acesta din plăcerea de a vedea mai bucuros în Bizanț turbanul său fesul decât pălăria, mai bine Alemul decât crucea? Departe să fie! Unica și singura cauză, care îndemne pe puteri a stăru pe lângă susținerea și întregitatea morindei imperației și a o aperi pe acesta, este frica, cumcă una sau unele dintre aceste puteri mari se vor pot îmbogăți din prada Turciei, spre stricarea acelor state, pe care puseștea lor nu le iertă a trage focul din aceea, și că prin acesta s'ar strica echilibrul teritoriale și însemnătatea puterii și a influinței politice. Presupunându, că acesta este unicul temei din care se dă apărare Turciei, atunci omul va recunoște, cumcă decă s'ar afla o combinație, care fără ca să scimbe cât de puțin puterea relativă a statelor celor mari și fără ca să aducă

puterilor celor învecinate vr'unu acrescământu, să deslege odată pentru totu déuna întrebarea orientale, acestu izvoru nesecat de conflicte și primejdie, și în pusețiunea de față să nu aducă altă schimbare, de câtu că în persona suveranulu dela Constantinopole islamulu s'a suplinitu prin creștinismu, atunci se va recunoște, că o astfelu de combinațiune — departe de a neplăce acelor puteri, care nu dorescu a sustine numai de aci pe mână în această parte a lumii unu statu slabu și dăruitu, ca venindu minutulu binevenitu, să se mărescă pe spesele lui, — corespunde pe deplin la bine înțelesele lor interese obștești, pentru că ea îi scapă pe toți de o grige vecinică, fără a aduce folosu uneia cu stricarea celeilalte.

(va urma).

Monarhia Austriacă. Transilvania.

S i b i i u 4 Decem. După ce can de o săptămână ținu gerulu, și marți ajunsă până la 12 grade sub nulă se ridică mercuri unu vântu rece urutu și ținu până erî către amézi, cându apoi se domoli și către séră se încălzi atât de tare atmosfera de începură streșenile a picura. Acéră pe la 7½ ore tobele și trimbițele ne vestiră focu. În ulița poplecei mică, la unu măsariu s'a aprinsu prin nebăgarea de sémă éciele și au stărnitu focu, care aru fi potutu să se facă tare primejdiosu și păgubitoriu pentru cetatea nóstră din lipsa apeî. Serenitatea sea principele guvernatore Carolu de Șvanțenbergu a alergatu de locu la fața loculu, și prin bunele measure ce s'a luat în pripă, s'a potolitu foculu fără însemnată daună, și locuitorii uliței acelei au scăpatu cu spaîma ce i'a fostu cuprinsu. —

Astăzi amu avutu o zi din cele mai frumoșe ale primăverei.

A b r u d u 11lea Decem. Escelenția Sea D. episcopu greco-resăriténu Andreiû Barone de Șaguna au dăruitu pe séma Bisericeî unitarie, ce a arsû în revoluțiune și séma spitaliulu, ce are să se clădescă în Orașulu nostru câte 10 f. m. c. Pentru care facere de bine i se aduce din partea Orașulu nostru cuvenita și adânca mulțămire.

Austria. Viena 9 Decem. c. n. Făimosu corespundinte din O. D. P. după ce în înștiințările entusiastice ale gazetelor englezești și franțozăști, iară mai vartosu ale Corespundintelu din Londonu alu foei de Augsburgu, care cu orești care patosu a strigatu: „Cuvântulu este enunțiatu“. — Din partea celor dou puteri germane — „Dacă o împăciuire nu aru succede pe o bază dréptă, noi sântem gata cu voi (Anglia și Franția) că pășimû“ nu vede alta decâtu:

Că conferințele ale ambasadorilor din Viena, care naintea cercetării împeratulu Nicolau, și depeșei cercularie de pe urmă a contelu Neselrode s'a întreruptu, acumă sântu érašî descise.

Din acésta se vede că neîncrederea, ce o avea Anglia și Franția asupra neutralității Austriei, seû zicea că o are, acumă este înlăturată.

Cumcă încurgerea în contra tractatelor a flotei în marea négră, nu se privește de puterile germane cu o rumpere a păcii, cumcă Franția și Anglia cu tôte demonstrațiunile lor sântu mai aplecate spre pace ca ori cându, și dau érašî însemnătate intervențiunei diplomatice înaintea intervențiunei admiralilor și generalilor. Mai departe se vede de aci că Rusia pe lângă tôte întâmplările dela Dunăre și din Asia, este aplecată a negoția.

Iară în sfârșit cumcă vréu a mișca pe pórtă prin tótă influința a face negoțiațiunile cu potință.

Maî de parte zice acestú corespundinte: „Congresulú este descisú“ — Însă nimicú maî multú. Cele patru poterî s’au împreunatú spre negoțiațiunî împăciuitoarie — însă nimicú maî multú. Aicea nu este vorbă după priceperea nóstră nice despre vreo coalițiune, nice despre vreo alianță, ci este scopulú maî de aprópe a împedeca în primăveră resboiulú.

Într’unú articulú din 10 Decem. desfășiurá acestú corespundinte starea lucrului în privința acésta și maî bine, și zice: Aú nu zacee o adâncă ironiá într’aceea, cumcă turcii tocmaî în acélú locú aú simțitú cea maî durerosă lovitură în tótă campania acésta, unde se țineau maî securi? Nu la Dunăre nu pe câmpulú resbiulú asiaticú, ci în pontú, tocmaî acolo unde puternicele flote a Angliei și Franției s’au așezatú spre scutirea lorú, se întâmplă reulú! Unú omenú reú pentru folosulú, ce va crește turcilorú din scutirea Franției, și a Angliei! — Cu câtú se aude maî multú despre însemnătatea conferinței vieneze, cu atáta maî ciară ne este convingerea, cumcă în politica ambelorú poterî apusene a întratú o versiune, de carea pórtă la întrarea flotelorú în Bosforú nu ș’ia adusú aminte! Noî amú zosú încă erî părerea nóstră (vezî cele maî susú) cumcă frazele cele mari ale Timesulú, care însămnetatei conferinței celor patru poterî aú cercatú aí da altú înțelesú, că adecă ele vorú sili pe Rusia, ca să se subpună la sentința lorú, sântú calculate numá pre aceea, a acoperi noua versiune a cabinetulú englezescú înainte publiculú. Cu mare emfază (apăsarea cuvântulú) ridică Timesulú aceea împregiurare, cumcă proiectulú aceei conferințe arú fi purcesú dela Anglia și Franția, și arú fi primitú de Austria și Prusia, ca prin acésta să acopere, cumcă înțelesulú și direpțiunea acestorú acuma descise conferințe aú fostú modificate de cele doue poterî germane, și adoptate de poterile apusene. Timesulú dá se pricépă ca cândú Austria și Prusia s’arú fi hotărátú la o politică resboinică asupra Rusiei, în vreme ce în faptă Anglia și Franția iaú asupra sea a slobozi corzile așteptárilorú Turciei. În acestú mare duelu între Rusia și Pórtă sântú Franția și Anglia ca secundații porții, Austria și Prusia ca secundații Rusiei. Acuma se udună secundații ca să pună sfârșitú duelulú, după ce s’au vârsatú sânge, într’unú modú onorificú. Décă va prepondera Franția și Anglia, atuncî întâia provocare arú trebui să se facă Rusiei spre pace; însă întâia notă colectivă a conferinței se întórcce către pórtă, negreșitú sub forma fină de întrebare: subt ce condițiuni vrea ea să facă pace? însă a afla în dăreptulú acesteí forme adeveratulú simbure, spre acesta a pregătitú pe pórtă neașteptata pășire a generalelú Baraguaî d’ Hiliers.

Causa acesteí versiuni este ciară. Franția și Anglia nu s’au potutú învoi despre unú tractatú de alianță.

Ființa de față a contelú Valefsci în Fonteneblo — a fostú punctulú versiunei. Fără nici o alianță pentru tóte eventulități, nu arú poté întreprinde ambele poterî maritime a păși categorice asupra ceialalte Europe și în casú de lipsă a provoca unú resboiú.

O alianță între Anglia și Franția arú fi transpusú punctulú greutății unú congresú europénú în Londonú, în momentulú în care a căzutú proiectulú de alianță, punctulú gravității unú congresú încă căzu în Viena. Congresulú care acuma se face în reședința nóstră este învederatú cu totulú de alta natură, de câtú acela de care foile engleze vorbescú maî bine de vreocâteva septemăne. Timesulú însă se arată ca cândú acésta arú fi încă totú una! Congresulú este la elú Congresú!

Întâmplări de zi.

Admiralele turcesc a dat flotelor străine festivități strălucite, și și-a pus totă silința, ca să facă plăcere oșterilor săi. Căntece, muzică, joc și alte desfătăuri au fost întrebuințate spre acesta.

C o n s t a n t i n o p o l e a , este cu totul în pace, și portarea turcilor ecsemplară. Negoțul pătimește tare, numai este nice un credit, nice nu se face vreo izpravă mai mare. Moneta sunătoare a perit, mai vătosă cea mai mică.

„Advertiserul” înștiințează, cum că în 3 Decem. s’ar fi ținut în Viena o conferință a celor patru puteri, în care Austria s’a deciarat gata a se învoi la toate măsurile, ce ar fi de lipsă, să se ia spre scoterea rușilor din principate, sub aceea condițiune, ca mai înainte să se țină un congres al acestor patru puteri în London sau Paris — La care să se invite și reprezentanții Rusiei și ai porții. Acesta s’a întrebat prin telegraf la Paris și London, și tot în aceea zi a sosit răspunsul că aliatele porții au primit proiectul.

Hronica stă bună pentru voia sultanului a negocia, și Timesul pentru aceea a Țarului însă zice, că sultanul nu ar putea mai puțin pretinde, de cât deșertarea principatelor de oșterile rusești, și așezarea unui tratat a tuturor puterilor în locul convențiunilor secrete ruso-turcești.

Timisul contrazice știrii despre sosirea unei note din S. Petersburg, și zice, că împăratul Nicolaș ar fi căzut într-o melaholiă pentru că se vede izolat.

După Gazeta de Moldavia a primit Escelenția Sa principele Urusof în 23 Noem. președinții, pe membrii divanelor și alor instanțe administrative și judecătorești ale capitalei, precum și pe corpul învățătoresc, și a preșezut în 24 la sfatul administrativ.

După scrisori din Iași din 28 Noem. ar fi fost adjutantele de mai înainte al principelui Șterbeiu, Constantin Racoviță în 25 transportat ca arestare în Rusia pentru că el ar fi susținut o corespondență în Căstrela lui Omer Pașa.

În Bosnia se manifestă un glas nepăciuitor, bosniacii ceră adecă, ca și turcii să plătescă contribuțiune, fiind că raialele au plătit destul.

Precum înainte Rusia supuse suzerității sale, cari se află în imperiul otomanic sub ocrotirea Austriei, așa acumă afăcut și Porta în privința suzerităților sale din Rusia.

Timesul are următoria depeșă telegrafică din Viena din 6 Decem. Din parte autentică se încredințează, că știrea despre alianța puterilor este greșită, căci s’a făcut numai o notă colectivă dară nu s’a dat nice o împrumutată făgăduință pentru aducerea ei în îndeplinire.

Principatele Danubiene.

După știri din Iași au sosit din corpul lui Osten Sacen în 26 Noem. trupele din tăie, despărțemintele câte de 2000 se concentrează cu începutul la Focman, ca să se ducă de acolo în România. După știrile ce au sosit acolo, turcii au perdut în bătăia dela Sinope 400 de tunuri care erau pe escadra ce au stricat-o cu totul rușii.

Toate gazetele aduc știri despre acesta imponentă învingere a flotei rusești, și despre prinderea admiralei Osman Pașa, care se zice, că ar fi vorbit, cum că era mai bine să fie ascultată porța de Cosrev Pașa și să nu s’i fie stricată treaba cu Rusia.

Despre acésta lovire înfricoşată zice O. D. P. „Noi avem astăzi a înştiinţa despre o aucriune de căpeteniă — de una curatū militare nu diplomatică, carea pôte că s'arū fi aşteptatū mai nainte!

În mizloculū ştirilorū de pace, şi armistiţiū ce umple lumea de 8 zile, loveşte odată ştirea despre o lovire maritimă fôrte seriôsă pe marea négă. Într'o ôră a fostū escadra turcésă cu totulū dărăpanată.

Din câmpulū resbelulū asiaticū vinū din contra ştirī favoritorie pentru turciī, şi anume, că fortărăţa Acisca arū fi fostū atacata de turci, unde ruşiī arū fi perdutū 300 feciorī. Aşişderea că ruşiī arū fi mai încercatū să ocupe éráşī fortărăţa Şefcetilū, arū fi fostū însă cu perdere reînpinşi, şi că turciī arū fi mai ocupatū fortărăţa Safa aprópe de Şefcetilū.

Anglia.

L o n d o n ū 7 Decem. Hronica îşi atribue onorea a fi înştiinţatū mai întâiū congresulū Europénū despre întrebarea turcésă, şi zice că aceea ce a zisū Timesulū despre acésta, arū avea greşéla, cumcă adevărulū în elū nu a fosaū nou, şi că ce aū fostū nou în elū nu a fostū adeveratū. Poterile nu aū nice decumū tendinţa a silui unū modū împăciuitoriū hotărâtū cerândū trebuinţa precum zice Timesulū, căci siluirea arū poté fi îndreptată numai asupra Turciei, ea are însă să fie numai recuirată aşī specifica ţintirile cele pacinice, şi încă nu se ştie cum se va porta Rusia faţă cu proiectatulū congresū — Precum mai nainte a făcutū aicea sgomotū cuvântulū de tronū alū Prusiei, aşīa face acuma şi alū Serbiei.

Turcia.

C o n s t a n t i n o p o l e. În 22 Noem. c. n. s'a dusū ambasadorele englezescū Lordulū Redclif cu admiralele Dundas şi cu toţi ceialalţi comendanţi şi mai mulţi ofiţiri de stabū ai corăbielorū britanice, pe vaporele infleucsiāl“ dela Terapia la palatulū Cereganū, ca să reprezenteze sultanulū pe admiralele şi pe stabulū seū. Lordulū Stratfort a vorbitū cu acésta ocasiune următoriele.

„Represântandū eū Maiestăţii vóstre pe admiralele şi pe căpitanii escadreī, pe care a mea prégraţiôsă monarhă la dorinţa Maiestatei Vóstre şi cu coîntelegerea împeratulū franţozilorū puterniculū aliatū alū Maiestăţii Sele britanice, o a trimisū, ca să scutésă drepturile şi neatárnarea acestui imperiū înprietenitū, îndeplenescū eū o détoringă tocmai aşīa de onorifică, ca şi înbucurătorīa pentru Dta şi pentru mine. A eī prezenţiā la unū îndemnū atâtū de ecstraordinariū atarā, câtū de înţeleptū Maiestatea Vóstră şi guberniulū eī a stimatū prietenia naţiunei britanice şi a calculatū la simpatia eī. Astfeliū de nobile simţiminte ce cu atăta zelū năzuescū întra colo, ca să întărescă şi mai tare prietenia ambelorū state, trebue să se înalţe încă într'unū gradū mai mare prin bunavoinţa dréptă şi strălucită, ce se arată atâtū de tare în politica de administraţiune a Maiestăţii Vóstre. Guberniulū britanicū nu va căuta în susţinerea plină de resultatū a unui mare principe europénū resplata pentru multele jertve, carea ea a mai aduce arū potea fi îndemnată, contribuindū spre scutinţa Turciei asupra unui atacū, ce nu s'aū provocatū.

Ea vigiaze cu o asemenea tăriā bunastare şi puterea, carea Maiestatea Vóstră trebue să o ajungeţi în tótă estinderea ţerei a Maiestatei Vóstre decă să aduceşti la săvărşire o sistemă a unei perfecte, de şi numai încetei propăşiri faţă cu tóte clasele şi în interesulū sudiţilorū Maiestăţii Vóstre. Însă speranţa, de carea nice odată nu se lasă, aşīa câtū şi nemizlocitulū scopū alū ajutoriulū eī, este pacea, carea arū întări prin mizlóce simple, pe o

baza solidă, onorifică fără daună pentru orî care potere, drepturile suverane ale Maiestății Vóstre și independința imperiului. A ținti după astfeliu de pace este, precum eú cuezú a presupune, cea mai viă dorință a Maiestatei Vóstre, așa precum acestú este și punctulú, ce vi se recomandă cu atăta zelú de poteri ale aliate ale Maiestății Vóstre. Eú voiú fi porocitú să auzú cum că acestú obiectú se stimă după cuviință de ministrii Maiestății Vóstre în spiritulú unei neînseminate moderațiunii, și că se tresescú cu vioițiune“ — Sultanulú spuse Angliei mulțămítă pentru multele dovezi ale bunevoinei. „Ce se atinge de pace „zice elú“ acéste o dorește și guberniulú meu tocmai așa tare, ca orî care altulú, decă ea va fi onorifică și amesurată cu drepturile mele suverane“ Audiența a ținutú peste o óră. A fostú de față ministrulú trebelorú din afară, dragomanulú divanului și conducătoriulú ambasadurilor.

Imnulú.

Ce s'a cãntatú la onomastica Escelenției Sele D. Episcopú Barone de Șaguna.

Inimile cele bune,
Astăzi tóte să s'adune,
Și prin cãntecú îngerescú
Să mărească pr'unú părinte,
Urzitoriú de lucruri sfinte,
Pentru binele obștescú.

Ce eramú noi mai nainte,
Fără zelulú celú ferbinte
Alú prea bunului păstoriú,
Spună turma cea frumósă,
Tinerimea numărosă,
De prin Șcóle ș'a ei sporiú.

Dreapta'ți binecuvântată,
Calea dreaptă ne arată,
Să putemú fi fericiți,
Încă și cândú cruda sórte,
Nune iartă pă'n la mórte,
Să fimú de rele scutiți.

Deci se fie-a ta viață,
Ca unú sóre fără ceață,
Ne atinsă de durere,
Și încă în asta lume,
Să devină alú tău nume,
Mai pre susú de-orî ce părere.

Acéstă aniversare,
Ferită de supărare,
S'o ajungi încă mulți ani,

Spre-a Bisericeî mărire,
 Şi spre-a patriei fericire,
 Adoratū de fii Romanī.

Publicarea sumelorū dăruite la fundaţiunea Franţiscū Iosifiană:

		M. C.	
		fl.	cr.
Din Protopopiatulū Joajuluī.			
Din Comunitatea C i g m ă u, în valută. Dela P. Ileş Par. localū 30 c. I. Ferdiş, N. Boénţū, C. Lazăr, L. Lazăruţū, S. Pavel, S. Atone, L. Aron, L. Atone, P. Buda, S. Robu, L. Zuca, N. Lazăr, P. Buda, I. Stanciu, T. Stanciu, I. Moga, A. Bénţa, N. Stanciu, I. Buda, toţi câte 6 c. în valută. care face în arg.	Suma	1	—
Din Comunitatea R â n g e t i u , Din Lada Bisericii 3f.	Suma	3	—
Din Comunitatea Rapold Din Lada Bisericii 12 f.		12	—
Din Comunitatea Ş o i m u ş , Dela N. Munténū Par. localū 2 f. I. Cisana 10 c. D. Maier 10 c. N. Dima 10 c. N. Bodia 15 c. T. Maier, L. Aluas, I. Păcuriri, I. Cisana, P. Naros, A. Necşa, N. Văcari, I. Dubari, A. Pop, câte 10 c. N. Muntian, D. Cisana, N. Calsări, G. Ioţa, A. Cisana, P. Pris, Păscuţa, P. Necşa, P. Muntian, G. Crişmari, N. Susan, I. Şălău, M. Crizmari, G. Andri, I. Crizmari, V. Dafina, şi P. Coca, câte 6 c. D. Dilica 3 c. M. Păcurari 6 c. I. Olari 3 c. D. Popa, L. Roşu, şi N. Dubari, câte 6 c. G. Ardilian, I. Olari, D. Olari, P. Pecurari, şi Dociţă câte 3 c. I. Merinuţ 10 c. L. Gridinari 10 c.	Suma	7	2
Din Comunitatea B u l b u c , Vasilie Bălsan Par. 2 f. S. Todea, I. Jurj, P. Blaga, T. Cărban, V. Costea T. Tobăcariū, câte 10 c. T. Filimon, N. Bărdan, Şt. Mara, I. Cărban, U. Costea, I. Nuţa, T. Cărban, D. Todea, N. Blaga, I. Blaga, D. Blaga, G. Blaga, D. Lup, A. Costea, I. Costea, F. Bărdan, M. Iona, Şt. Buha, N. Filimon, A. Moga, câte 6 c. E Blaga 2 c. Şt. Todea 2 c.	Suma	5	4
Din Comunitatea C u r p e n i , Dela A. Bota 10 c. I. Tat 10 c. I. Bota, I. Zgăredea, G. Popa, S. Bota, P. Rus. P. Jurj, A. Bota, A. Jurj, T. Jurj, N. Rur, U. Bota, I. Moga, G. Todea, P. Tat, O. Bota, F. Bota, A. Bota, N. Lascū, P. Zgârdea, S. Duşa, T. Duşa, S. Zmâtână, L. Todea, T. Duşa, I. Todea, N. Blaga, A. Blaga, A. Danciu, N. Zmântână, şi I. Duşa câte 6 c.	Suma	3	20
	Suma	31	26
La care adăogănduse suma publicată în numerii trecuţi de — —		6297	31
Suma totală		6328	57

Înștiințare.

Carol ă Guistă Doctorandă de drepturi și Advocată pentru Transilvania și are cancelaria sa în Sibii, ulița Păplăcii mară subt Nr. 57.

Cursulă baniloră la Viena în 13. Decemvre Calend. noă.

Aurulă	—	—	—	—	—	119 ½
Argintulă	—	—	—	—	—	115

Pag. | 395

PRENUMERAȚIUNE

la

TELEGRAFULU ROMANU,

pe anulă 1854.

Cu începutulă anulă viitoră pășește „Telegrafulă Romană” în ală 2-lea anulă ală vieții sele. Silința lui va fi și în anulă viitoră a îndestuli pe publiculă care îlă sprijinește, cu articulă solizi atâtă politici, câtă și scientifici. — Elă nu va suferi nici în formă nice în preță nici o scimbare, ci va eși ca și până acuma de două ori pe septemăna. Mercurăa și Sămbăta cu Preță pentru Sibii 7 f. m. c. pe anulă, seă 3 f. 30 c. pe ziometate de anulă. Pentru celelalte locuri ale Monarhieă cu 8 f. pe anulă seă 4 f. pe ziometate de anulă, iară pentru țere străine cu 12 f. pe anulă și 6 f. pe ziometate de anulă.

Se pôte prenumera la tôte poștele ce. r. și la DD. Protopopi. În Bănată și în Ungaria la Onorat. Cancelarie episcopești și pe la DD. Protopopi, și amiciă nostriă cariă aă binevoită a primi acăsta ostenelă pe sine și până acuma.

Baniă prenumerațiunei precum și adresele DD. Prenumerați se voră trămite în scrisori francate până la sfârșitulă luneă viitoră, căci pentru cei ce voră trimite aceste mai târziă, nu stămă bună căi vomă poté îndestuli cu toți numerii.

Redactor respunzătoră: **Dr. Vasici.**

Editura și tipariulă Tipografieă diecesane.